

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság

Bf.III.25/2024/6. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2024. évi április hó 23. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A másodfokú bíróság az emberölés bűntettének kísérlete miatt **Terhelt1** ellen indított büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 11.B.289/2022/38. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésbe annak esetleges végrehajtása esetén helyesen a 2021. évi október hó 13. napjától a 2022. évi január hó 6. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt és a 2022. évi január hó 7. napjától 2023. évi január hó 26. napjáig bűnügyi felügyelet alatt töltött időt kell beszámítani, továbbá a vádlott neve helyesen Terhelt1.

I n d o k o l á s

I.

[1] A Kaposvári Törvényszék a 2024. évi január hó 23. napján kelt 11.B.289/2022/38. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 208. § (1) bekezdésében meghatározott és aszerint minősülő kiskorú veszélyeztetésének bűntette miatt 1 év szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztést – elrendelése esetén – börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy abból a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztés-büntetésbe – annak esetleges végrehajtása esetén – a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítani rendelte, akként, hogy a 2022. évi október hó 13. napjától a 2022. évi január hó 6. napjáig töltött idő esetében egy napi fogvatartás egynapi szabadságvesztésnek, míg a 2022. évi január hó 6. napjától a 2023. évi január hó 26. napjáig bűnügyi felügyelet alatt álló vádlott esetében 4 nap bűnügyi felügyelet egy nap szabadságvesztésnek felel meg. Rendelkezett továbbá a bűnjelekről, valamint kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség eltérő minősítés, a cselekmény váddal egyező – a Btk. 160. § (1) bekezdésében meghatározott emberölés bűntette kísérleteként történő –

értékelése végett, illetve súlyosbításért, a szabadságvesztés fegyház fokozatban történő hosszabb tartamú meghatározása és közügyektől eltiltás kiszabása céljából jelentett be fellebbezést.

- [3] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában a vádlott cselekmény elkövetésekor fennálló tudatállapotának tisztázása érdekében a szakértő4, szakértő2, szakértő3 igazságügyi szakértők által készített igazságügyi szakértői vélemény kiegészítését indítványozta, majd bizonyítási indítványának elutasítását követően a nyilvános ülésen jelenlévő képviselője útján az ügyészség fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta.
- [4] Felszólalásában a védő az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.
- [5] A másodfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott határozatot a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 590. § (1) és (2) bekezdései alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, oly módon, hogy vizsgálta a tényállás megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását. Ezt meghaladóan – a Be. 590. § (7) bekezdése szerint – hivatalból döntött az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben.
- [6] A felülbírálat során a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást mentesnek találta a Be. 592. § (2) bekezdésében felsorolt részbeni megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: az tehát hiánytalan, teljeskörűen felderített, miközben nem tartalmaz az ügyiratok tartalmával ellentétes, vagy téves ténybeli következtetésen alapuló megállapítást sem. Ezért az a Be. 591. § (1) bekezdése alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

II.

- [7]
- [8] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi előírások megtartásával folytatta le, így anélkül, hogy a Be. 607. § (1) bekezdésében, illetve a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt ún. abszolút, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében nevesített kihatással bíró, a másodfokú eljárásban nem orvosolhat ún. relatív eljárási szabálysértést vétett volna. Ezért az ügy érdemi felülbírálatának nem volt akadálya.
- [9] A jelen ügyben a vádlott a bűnösségét ugyan vitatta, de a cselekmény – vádirati tényállással egyező – elkövetését elismerte. Így a hozzá intézett kérdések megválaszolásakor szót ejtett a terhességének elhallgatásáról, szülésének körülményeiről és arról is, hogy újszülött gyermekét ellátta, paplanba tekerte, majd településnév1a egy buszmegállóba vitte, ahol magára hagyta.
- [10] Ezek a részletek a helyszíni szemlén rögzített adatokkal, az Országos Meteorológiai Szolgálat megkeresésre adott tájékoztatásával, a kihallgatott tanúk vallomásaival, illetve az igazságügyi orvosszakértői véleményekkel maradéktalanul összhangban álltak, így egyező tartalmú bizonyítékok tették lehetővé a cselekmény tisztázását.
- [11] Amint arra a fellebbviteli főügyészség helyesen utalt, az ügyben a vádlott elmeállapotának megítélése okozott nehézséget, mert a nyomozás során készült, illetve a bíróság által kirendelt szakértők által adott vélemények ellentétesek voltak. A nyomozati szakban szakértő4, szakértő2 és szakértő3 igazságügyi szakértők által készített szakvélemény szerint a vádlott személyiségzavarban szenved, amely állapotjellegű, így a cselekmény elkövetésekor is fennállt, csakúgy, mint beszűkült tudatállapota is. A személyiségzavar és a beszűkült tudatállapot azonban nem tette képtelenné és nem korlátozta őt cselekménye társadalomra

veszélyes következményeinek felismerésében, illetve abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék. A 2023. május 7-i keltezésű második vélemény szerint a vádlott a cselekmény elkövetésének idejében disszociatív zavarban szenvedett. Ezen pszichés állapota képtelenné tette őt cselekménye társadalomra való veszélyessége következményének felismerésére, illetve a felismerésnek megfelelő cselekvésre.

- [12] Az eltéréseket az elsőfokú bíróság a Be. 197. § (3) bekezdésére figyelemmel a szakértők egymás jelenlétében történő meghallgatásával tisztázni nem tudta, ezért a Be. 197. § (4) bekezdés alapján újabb szakértőket rendelt ki. Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság a kirendelés során nem az eljárási törvényben meghatározott módon járt el, de a másodfokú bíróság álláspontja szerint az így kirendelt szakértő⁹ és szakértő¹⁰ igazságügyi szakértők szakvéleménye alapján az volt megállapítható, hogy a vádlott a cselekmény elkövetésekor állapotjellegű mentális személyiségzavarban szenvedett, amely nem tette képtelenné és nem korlátozta a magatartása következményeinek felismerésében, illetve abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék.
- [13] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás tehát kellően felderített, további eljárási cselekmények foganatosítása, így a nyomozás során készített szakértői vélemény kiegészítése, illetve újabb szakvélemény beszerzése – arra is figyelemmel, hogy a szakértők tárgyaláson történő meghallgatása is megtörtént – szükségtelennek mutatkozott. Ezért a másodfokú bíróság az erre irányuló bizonyítási indítványt elutasította.

[14] **III.**

- [15] Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.
- [16] A cselekményének a minősítése is a büntető anyagi jogszabályoknak megfelelően történt.
- [17] Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott cselekményét nem az emberölés súlyosabban minősülő kísérletének eseteként értékelte, hanem azt a kiskorú veszélyeztetése büntetnének feleltette meg.
- [18] Az irányadó tényállás rövid lényege szerint a terhességét eltitkoló vádlott a szülést követően a sértettet – az otthoni körülményekhez mérten – gondosan ellátta, megmosdatta, a köldökszínórját elvágta, majd egy 60x100 centiméter nagyságú törülközőbe csavarta és betakarta még egy 170x150 centiméter nagyságú gyermekpaplanba is. Ezután – a környéken történő bolyongását követően – az újszülöttet 16 óra 20 perc körüli időben cím²¹. szám előtti, három oldalról fedett, tetővel rendelkező buszmegálló padjára helyezte el és otthagya. A buszmegállóban hagyott sértettet kutyasétáltatók 17 óra körüli időpontban megtalálták.
- [19] Az ügyészség álláspontja szerint a vádlott szándéka – tekintettel arra, hogy a sértett életben maradása kapcsán kizárólag a véletlenben bízható – nem a sértett testi fejlődésének veszélyeztetésére, hanem eshetőleges szándékkal az életének kioltására irányult.
- [20] A másodfokú bíróság az ügyészség jogi érvelésével nem értett egyet.
- [21] A következményekhez való akarati, érzelmi viszonyulás vizsgálatakor több körülmény – elvont gondolkodást igénylő – mérlegelése szükséges. Meg kell válaszolni, hogy az elkövető előre látta-e a magatartásának következményeit, ha igen, az a tudatában vágyott, közömbös vagy érzelmileg nemkívánatos színezetben jelent-e meg, illetve – mindezek hiányában – azt, hogy a tőle elvárható körültekintés mellett egyáltalán fel kellett volna ismernie cselekményének lehetséges eredményét.

- [22] Eshetőleges szándék esetén az elkövető előre látja az eredmény bekövetkezésének valószínűségét vagy reális lehetőségét, és annak bekövetkezésébe belenyugszik.
- [23] A vádlott cselekményét, mint folyamatot tekintve az volt megállapítható, hogy annak ténye, hogy a terhességét a környezete elől eltitkolta következtetési alap lehetne arra, hogy szándéka – eshetőleges formában – a sértett életének kioltására irányult. Ennek azonban teljességgel ellentmond, egyben cáfolja azt, hogy miután a vádlott a sértettet otthon megszülte, megtett mindent, amit az otthonszülés során az újszülött ellátása érdekében ilyen körülmények között megtehetett.
- [24] Az ügyészség fellebbezésének írásbeli indokolásában írtakkal szemben az ügy megítélése szempontjából a nyaralási szokásoknak, így annak, hogy októberben, vasárnap délután nyaralók nem tartózkodnak a egyéblál, nem volt jelentősége. A vádlott ugyanis nem a parton, hanem településnév1 belterületén, lakott területen, a panorámaút közelében helyezte el a sértettet, következésképpen alappal bízhatott abban, hogy megtalálják.
- [25] Mindezek alapján helyes a cselekmény kiskorú veszélyeztetése büntettként történő minősítése.
- [26] Ezért a cselekmény eltérő minősítését célzó ügyészségi fellebbezés nem volt megalapozott.

IV.

- [28] Az elsőfokú bíróság helytállóan határozta meg a büntetési tételkeretet, mely egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés. Ennek a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középértéke: 3 év.
- [29] A büntetőjogi jogkövetkezményeket befolyásoló körülményeket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel. Tévedett azonban amikor az időmúlást enyhítő körülményként értékelte, mivel a cselekmény elkövetése és azok elbírálása között három évnél is rövidebb idő telt csak el. Ezen időszak alatt az ügyben eljáró hatóságok részéről késlekedés vagy mulasztás nem merült fel, éppen ellenkezőleg, a nyomozati cselekmények foganatosítása, szakértői vélemények beszerzése, a megkeresések feldolgozása észszerű határidőn belül történt meg.
- [30] Ilyen körülmények között helytállóan járt el az elsőfokú bíróság, amikor a szabadságvesztés tartamát a büntetlen előéletű vádlott vonatkozásában a büntetési tétel alsó határával megegyező tartamban állapította meg. Helyesen ismerte fel azt is, hogy a Btk. 79. §-ában megfogalmazott célok a kifogástalan életvezetést tanúsító vádlott tekintetében a szabadságvesztés végrehajtása nélkül is elérhetőek. Így törvényes annak – a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdésein – alapuló hosszabb (három év) próbaidőre történő felfüggesztése.
- [31] A nagyobb tárgyi súlyú bűncselekményt elkövető vádlott vonatkozásában a Btk. 102. § (1) bekezdésében írt előzetes mentesítésre érdemesség hiányában nincs lehetőség.
- [32] Az egyéb rendelkezések is megfelelnek a jogszabályi előírásoknak, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta. Észlelte azonban, hogy – elírás folytán – tévesen rögzítette az elsőfokú bíróság a vádlott nevét és azt az időtartamot, amely alatt személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés hatálya alatt állt, ezért ezeket az elírásokat helyesbítette.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Hudvágner András s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 11.B.289/2022/38. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.25/2024/6. számú végzése folytán a 2024. évi április hó 23. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke